

The Organizational-Cybernetic Approach to International Institutions

Michal Parížek

Abstrakt disertační práce

Jedním z klíčových úkolů institucionálního výzkumu v mezinárodních vztazích by mělo být zkoumání toho, jak dosáhnout pomocí změn designu mezinárodních institucí jejich lepšího fungování. Institucionální design je přitom třeba chápat jako jediný faktor, který má na fungování institucí přímý kauzální vliv, a který lze zároveň vědomě manipulovat. Cílem této disertační práce je posoudit, do jaké míry lze vůbec tohoto úkolu dosáhnout a, pokud ano, za jakých podmínek. Za tímto účelem představuji v disertaci nový konceptuálně-teoretický rámec pro studium mezinárodních institucí postavený na poznatcích z oboru organizační kybernetiky.

Na základě tohoto rámce definuji koncept kapacity přenosu informací jako vhodné závislé proměnné pro výzkum vlivu designu institucí na jejich fungování. Následně představuji tzv. model životaschopného systému, tedy organizačně-kybernetický model, který na obecné úrovni identifikuje klíčové informační kanály, které jakékoliv schéma vládnutí (governance) musí mít k dispozici. Platnost mého přístupu ilustruji ve dvou empirických kapitolách týkajících se, zaprvé, fungování Rady Evropské unie po východním rozšíření a, zadruhé, personální politiky několika významných mezivládních organizací.

S pomocí zde představovaného konceptuálně-teoretického rámce jsme schopni problém designu a fungování mezinárodních institucí zachytit způsobem, který je hluboce zakořeněn v existujících teoriích mezinárodních vztahů, ale který do nich zároveň přináší četné nové poznatky a analytické nástroje.